

T. C.

MAARİF VEKÂLETİ

TEBLİĞLER DERGİSİ

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜ-
DÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-
ZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESE-
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR.

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VE-
KÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 17

1 MART 1954

SAYI: 788

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı

Karar sayısı: 43 ÖZET:
Karar t.: 20/2/1954 Millî Savunma dersi
programları h.

Millî Savunma Vekâletince hazırlanan lise ve dengi okullara ait ekli Millî Savunma dersi. programlarından lise birinci sınıf programının 1955-1956 lise ikinci, üçüncü, dördüncü sınıflar programlarının ise 1954-1955 ders yılından itibaren uygulanması hususunun Millî Savunma Vekâletinin 3 Eylül 1953 tarih ve 264493 sayılı ve 9 şubat 1954 tarih ve 294012 sayılı teklif yazıları dikkate alınarak Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştırıldı.

Uygundur.

12/2/1954

Maarif Vekili y.

O. F. Verimer

D - 60 MİLLÎ SAVUNMA ÖCRETİMİ TALİMATNAMESİNİN HÜKÜMLERİNE GÖRE LİSE VE DENGİ OKULLARDA OKUTULACAK MİLLÎ SAVUNMA DERSİ PROGRAMI

MİLLÎ SAVUNMA DERSİNİN GENEL MAKSADI:

Topyekûn harbin meydana getirdiği Millî Savunmanın müllete, devlet ve vatandaşlara tevcih ettiği vazifeleri öğretmek, Millî Savunma şuur ve kültürünün tesis ve inkişafını sağlamaktır.

Bu suretle; yarının faal ve kültürlü vatandaş olacak talebeye istiklâl ve cumhuriyetin korunmasına her düşünceden evvel yer verilmesini anlatmak, memleketin menfaatine zararlı hareket ve düşüncelere karşı korunma için vatanseverlik duygularına gerekli istikameti vermektir.

Askerlik eğitimi, silâhlı kuvvetlerde mecburî askerlik hizmeti dolayısıyla yapılmak olduğundan, topyekûn savunma ile olan ilgisinin gerektirdiği kadar genel bilgiyi vermek hedefini taşımaktadır.

9 UNCU SINIF DERS PROGRAMI

BİRİNCİ BÖLÜM

HARP HAKKINDA GENEL BİLGİ VE DÜŞÜNCELER:

Maksat: Harbin psikolojik, sosyal tabii bir hâdise olduğunu, harpten kaçınmanın ekseriya mümkün olamayacağı, harpten kaçınmak için yegâne çarenin hazırlıklı ve kuvvetli olmanın icabettiğini, bunun için de,

yapılacak işlerin ve vazifelerin neler olduğunu izah etmektir. İlmi ve fennî gelişmeye paralel olarak umumi hayatın her bölümünün harple sıkı alâkası bulunduğunu açıklamaktır.

1 — Harbin tarifi (çeşitli düşüncü ve görüşlere göre yapılan tarifler).

2 — Tarihin ilk çağlarından bugüne kadar harbin geçirmiş olduğu safhalar.

3 — Harplerin muhtelif sebepleri ve neticeleri (geçmiş harplerden misallerle açıklamak).

4 — Topyekûn harp ve topyekûn savunma.

5 — Harbin çeşitleri.

6 — Soğuk harp, soğuk harbin hedefi.

7 — Soğuk harbin bölümleri (ayrı ayrı izah edilecek).

8 — Soğuk harbe karşı savunma çareleri.

İKİNCİ BÖLÜM

MİLLÎ SAVUNMA:

Maksat: Yalnız askerlerin harp yaptığı devrenin geçmiş olduğu, modern harplerin herkesi alâkadar ettiği, herkesin her türlü yardımına ihtiyaç olduğunu izah etmektir. Bu suretle düşüncü birliği sağlanacak ve yapılacak yardım ve hizmetin tefferruatı öğretilmektedir.

1 — Topyekûn harbin ana meseleleri.

2 — Millî Savunmanın tarifi.

3 — Topyekûn savunma, genel tarifi, bölümleri kısaca tarifleri (ikinci bölüm dört saatlik bir zaman tahsisine göredir).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yurtiçi (sivil) savunma: (15 saat).

Maksat: Harp halinde hareket ve yurtiçi sahasındaki halkın karşılaşılabilecek zaruret ve tehlikelere karşı hareket şekilleri, alınacak tedbirleri ve korunma şekillerini öğretmektir.

1 — Yurtiçi (sivil) savunmayı doğuran âmilleri.

2 — Yurtiçi savunmasının bölümleri.

3 — Havaya karşı savunma.

a) Aktif savunma,

b) Pasif savunma. (Bakteriyolojik, biyolojik, atoma karşı savunma dahil).

4 — Tahliye ve seyrekleştirme, prensipleri, tatbik şekilleri, mülteci, muhacir meseleleri, Cenevre Anlaşmasına göre düşmana terk.

5 — Silâhla yurtiçi savunması.

6 — Gerilla savaşı.

7 — Bu kanunlarla ilgili Türk harp tarihinden bir olayın anlatılması.

10 UNCU SINIF DERS PROGRAMI

BİRİNCİ BÖLÜM

Harp ekonomisi: (15 saat).

Maksat: Muhtelif ekonomi sistemlerinin harp ihtiyaçlarını ve zaruretlerini karşılaması için alınması icabeden tedbirlerle yapılacak işlerin izah edilmesidir.

1 — Harp ekonomisinin tarifi.

2 — Ekonomi sistemleri (özet olarak).

3 — Bu sistemlerin harp ekonomisine çevrilme şekilleri.

4 — Türkiye'nin ekonomik durumu.

5 — Senayi seferberliği.

6 — Tarım seferberliği.

İKİNCİ BÖLÜM

Maliye seferberliği, ticaret seferberliği.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ulaştırma seferberliği, muhtelif ulaşırma vasıtalarının harp için mukayesesi, fayda ve mahzurlarının etüdü.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bayındırlık seferberliği.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Moral seferberlik.

ALTINCI BÖLÜM

Sağlık seferberliği.

11 İNCİ SINIF DERS PROGRAMI

BİRİNCİ BÖLÜM

1 — Silâhlı harp.

2 — Harp doktrinleri.

3 — Jeopolitik ilmi ve Türkiye'nin jeopolitik durumu.

4 — Silâhlı harp kuvvetleri.

5 — Silâhlı kuvvetlerin lüzum ve önemi.

6 — Silâhlı kuvvetlerin meydana getirdiği ekonomik ve malî meselelerin etüdü.

İKİNCİ BÖLÜM

Silâhlı kuvvetlerimizi tanıyalım:

1 — Millî Savunma Vekâleti, kuruluş ve görevi.

2 — E. U. rs. görevi ve kuruluşu;

3 — Başkumandanlık.

4 — Kara Kuvvetleri

5 — Hava Kuvvetleri;

6 — Deniz Kuvvetleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

1 — Askerî seferberlik, sistemleri, seferberlik şekilleri, ilânı, ilânda yapılacak işler.

2 — Askerlik usulleri.

3 — Asker alma ve askerlik şubeleri, askerlik mükellefiyeti.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

1 — Silâhlar,

2 — Sınıflar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

- 1 — İnsan seferberliği.
- 2 — Topyekûn savunmada insan gücünün çeşitli savunma hizmetlerine dağıtım şekilleri buna ait usuller.

12 NCİ SINIF DERS PROGRAMI

Konu:	Tahsis edilen saat
I — Topyekûn savunma organizasyonu	4
II — İkinci Dünya Savaşında milli seferberlik çalışmaları	8
III — Topyekûn Haberalma	5
IV — Harp tarihi	8
	25

- 1 — Topyekûn Savunma Organizasyonu:
  - a) Yabancı milletlerde topyekûn savunma (Millî Savunma) organizasyonu,
  - b) Türkiye'de topyekûn savunma (Millî Savunma) organizasyonu,
- 1 — Devlet teşkilâtına düşen vazifeler,
- 2 — Özel teşekküllere düşen vazifeler.
- II — İkinci Dünya Savaşında Millî Seferberlik Çalışmaları:
  - a) Harp ekonomisinin esasları,
  - b) Ekonomik alanda çalışmalar,
- 1 — Almanya'da,
- 2 — Japonya'da,
- 3 — İtalya'da,
- 4 — İngiltere'de,
- 5 — Amerika'da,
- 6 — Fransa'da,
- 7 — Sovyet Rusya'da,
- 8 — Türkiye'de.
- c) Yurtiçi savunmasını doğuran ihtiyaçlar, hava alanlarının ulaştığı tekâmül,
- d) Aktif-pasif savunma, (Bilhassa atom ve hidrojen bombalarına karşı),

e) Yurtiçi savunması alanında çalışmalar,

- 1 — Almanya'da,
- 2 — Japonya'da,
- 3 — İtalya'da,
- 4 — İngiltere'de,
- 5 — Amerika'da,
- 6 — Fransa'da,
- 7 — Sovyet Rusya'da,
- 8 — Türkiye'de.

f) Moral seferberlik ve bunu doğuran âmilleri:

- 1 — Moral seferberlik usul ve vasıtaları,
- 2 — Mânevi hazırlıklar.

g) Moral seferberlik çalışmaları:

- 1 — Almanya'da,
- 2 — Japonya'da,
- 3 — İtalya'da,
- 4 — İngiltere'de,
- 5 — Amerika'da,
- 6 — Fransa'da,
- 7 — Sovyet Rusya'da,
- 8 — Türkiye'de.

h) İnsan seferberliği ve önemi, sağlık seferberliği, erteleme,

i) İnsan seferberliği alanında çalışmalar:

- 1 — Almanya'da,
- 2 — Japonya'da,
- 3 — İtalya'da,
- 4 — İngiltere'de,
- 5 — Amerika'da,
- 6 — Fransa'da,
- 7 — Sovyet Rusya'da,
- 8 — Türkiye'de.

k) Ulaştırma seferberliği alanında çalışmalar:

- 1 — Deniz ulaştırması alanındaki çalışmalar,
- 2 — Kara ulaştırması alanındaki çalışmalar,
- 3 — Hava ulaştırması alanındaki çalışmalar,
- 4 — Muhabere hizmetinde çalışmalar.

III — Topyekûn Haberalma:

- 1 — Hedefleri, gayeleri, çalışma usulleri,
- 2 — Casusluk ve casusluğa karşı korunma,
- 3 — Propaganda, propaganda usul ve vasıtaları, propagandaya karşı korunma,
- 4 — Sabotaj, gayesi, hedefi, usul ve vasıtaları, sabotajlara karşı korunma.

Topyekûn Haberalma Çalışmaları:

- 1 — Almanya'da,
- 2 — Japonya'da,
- 3 — İtalya'da,
- 4 — İngiltere'de,
- 5 — Amerika'da,
- 6 — Fransa'da,
- 7 — Sovyet Rusya'da,
- 8 — Türkiye'de.

IV — Harp Tarihi — II. Dünya Savaşı:

- 1 — Harbin sebepleri (genel ve özet olarak),
- 2 — Harbin hazırlanışı (genel ve özet olarak),
- 3 — Avrupa cepheleeri (genel ve özet olarak),
- 4 — Asya cepheleeri (Uzakdoğu) (genel ve özet olarak),
- 5 — Afrika cepheleeri (Kuzey Afrika) (genel ve özet olarak),
- 6 — Pasifik cepheleeri (genel ve özet olarak),
- 7 — Sonuç.

İLÂNLAR:

Klasik Eserler Serisinden bastırılmış bulunan aşağıda adı ve mütercimi kayıtlı kitap, hisasında gösterilen fiyat üzerinden Vekâletimiz Yayınevleriyle diğer kitapçılarda satışa çıkarılmış bulunmaktadır.

İlgililere duyurulur.

Eserin adı: Müellifi: Çeviren: Fiyatı:

Kudüs I. S. Lagerlöf H. Örs 3.10

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55